

Op Hork

Mirjam van Houten

(in et Stellingwarfs vertaeld deur Sjoukje Oosterloo)

Les 1

lene

Et eilaand Hork is maekt van stokken rots.

Krekt as het een grote oerreus hier een barg stienen in de zee kwakt.

Oei, oei, de golven bin somstieden zo hoge as flatgebouwen.

En de golven boken dan mit zoe'n donderend geraos tegen de kust dat hiel Hork te trillen ligt as een pudding! Et liekt as is de zee lelk omreden Hork daar ligt! Waog je mar niet in de zee! Verraodelike onderstromen hebben eerder al negen boten naor de kelder scheurd.

D'r wil bi'jkaans niks gruuien op et eilaand. Ja, strukeboel, sterk en scharp as stiekeldraad. En hoge en taoi grös daar aj' je ankels - rats! – an eupenhaelen.

En dan die pikzwatte rotsen! Verraodelike spleten zitten d'r tussen. Wat him daar allegere wel niet schoel hooft: waeterspinnen, zeeslangen, krabben, kwallen, kreeften en alderhaande ere kronkelende zeedieren mit vangaarms, mit zoegnappen en zaegbekken, mit kniepscheren, stiekels, gifklieren. Oe wee aj' op zoe'n rots uutglieden over een kwak gliesterig zeewier!

Ik zol mar luusteren naor de honderden grote zeevoegels die altied ronties vliegen boven et eilaand. Ze waarschouwen onophooldelik: **'Vot! Vot! Vooot!'** Nee. Gieniene wil langer as een ure op Hork wezen.

Behalven iene.

Vuurtorenwachter Bonk.

Bonk woont in een husien dat an de vuurtoren vaaste zit. Hi'j kent et eilaand en de zee d'r omhenne as zien eigen haand. Alles wat hi'j weten wil dat wet hi'j.

De naemen van alle voegels en schulpen en beesten op Hork. Waor de rotsen glad en puntig binnen. Wat veur zeewiersoorten et lekkerste binnen, hoej' haezen vangen moeten. Hoej' een kiepe slaachten moeten. An et zoolt op zien lippen pruuft hi'j hoe hoge de golven binnen. An zien ti'je vuult hi'j as d'r storm kommendewege is. Hi'j roekt et as d'r tonnen mit draank anspoeld binnen op et strand. Bonk kan alles maeken wat hi'j neudig het: boten en netten, vuur en eten. Bonk kan alles alliend.

Daor staot hi'j. Wiedbiens op zien vuurtoren. Zien oranjerode baord flappert in 'e wiend. As een vuurvlamme an zien kin. Hi'j zicht deur zien kieker omreden hi'j vuult dat d'r wat an de haand is op et eilaand. Mar wat. Bin et de zeevoegels? Roepen ze luder as aanders? Zit d'r onweer in 'e locht? Zicht hi'j een schip an 'e horizon? Nee. Dat is et allegere niet. Deur zien kieker zuukt Bonk et hiele eilaand of. Inienen zicht hi'j een botien. D'r ligt een zeilboot op et strand. Mar d'r is meer. Dan zicht Bonk van alles wat hi'j nog niet eerder zien het. Hi'j zicht een oranje driehoekien. Et is een tente. Een klein oranje tentien. Ien meenske zol d'r krek in liggen kunnen. Hi'j zicht nog meer. Wat ligt en staot daor toch allemaole op 'e rotsachtige grond van Hork? Is et now warkelik een wasrek? En daor een koelbox? En een lochtbedde? Een taofeltien mit een klietien d'r op? En een vaas mit bloemen? Staot d'r verempeld een vouwfietsien tegen een rotspunte an? En dat daor, et liekt wel een striekplaanke! Die dingen bin niet anspoeld. Die bin d'r daelezet deur iene wet Bonk votdaolik. Mar een meenske zicht hi'j niet. Of toch! Waacht! Daor komt een rooie jurk uut 'e tente! En in die jurk zit een maegien. Nee, een vrouw. Een vrouwmaegien. Heur lochtige krullen daansen om heur heufd. 'Now brekt me de klompe!' bromt Bonk in zien baord. 'Wie haelt et now in zien hassens en gao kamperen op Hork! Betien verstaand!' Bonk schuddekopt en gaot naor beneden toe want zien maege rammelt as een vulkaan. Eerstied.

Vandaege et Bonk sardines uut blik. Hi'j ratst et lid d'r mit de tanen of. Et vet drupt in zien baord. Hi'j göt et blik leeg in zien mond. Glop – tien kleine vissies glieden deur de keel. Nog mar een blik. Rats! De lege blikken smit hi'j over de schoolder in et askevat. Veur Bonk zien ogen daansen nog de hieltied die oranje tente, die rooie jurk, et lochtige haor.

'Kaa! Kaaa!' Vlerk de kri'je vligt deur et eupen raem de keuken in.

'Bonk! Hej' nog wat veur me te eten?!' vragt ze.

'Grmpf!' grauwt Bonk, 'Nee, vandaege niet!' en hi'j scheurt weer een sardineblik eupen.

'Wat kiek ie notsk! Wat doeje' gremietig!' ropt Vlerk,

'Kaaaa! Kaaaa! Ik zal je es wat zeggen; neffens mi'j zit ie niet lekker in je vel! Aj' et mi'j vraogen.'

'Ik vraog je niks!' grauwt Bonk mit volle mond, 'hoezo niet lekker in mien vel! Kolder! Aepekool! Kwats! Koekeloerim!'

Bonk perbeert de voegel mit iene aarmzwaai van 'e taofel te raegen. Mis.

'Kaaa! Zeg es, wat mekeert je! Kaaa!' ropt Vlerk, 'wat is d'r an de haand!

Watwatwat!?'

‘Och!’, gromt Bonk, ‘Och! D’r is een maltaepelig vrommes mit een tente.

Dáóre!’ Hi’j wist mit zien baord. Mit zien kin.

En vanalles het ze mitneumen. Een hiele uitdregeri’je een... een...hoe hiet zoks, een koelbedde, een lochtbox, een vouwrek, een wasfiets, weet ik et! Van dat mederne spul! Uut reklamefolders!’

En weer schuddet Bonk zien heufd. As wol hi’j die oranje tente, die rooie jurk d’r uut schudden. ‘Et zal wel een butenlaanse wezen, daenk ik’, mompelt hi’j. Vlerk hooft de kop schieve en kikt him an.

‘Wat praot ie d’r vreemd in omme!’ ropt ze.

‘Kaa! Ik weet wel wat d’r mit jow an de haand is!

Ie hebben vlinders in ‘e boek!’

‘Watte!?’ snakt Bonk, ‘**Phoe!** En dan zeg ie dat **ik** d’r vreemd in omme praot!

Vlinders in ‘e boek! Wat een onneuzele praot! Vier blikken sardines! Die heb ik in ‘e boek! Ziezo!’

Mar veur ’t eerst in zien leven kan Bonk die naacht niet slaopen. Hi’j vuult him nuver. Aanders as eers. Zien boek vuult reer. Zien hatte klopt aanders. Zol hi’j warkelik niet goed in zien vel zitten? Bonk komt overaende en bekikt himzels in de rute van zien husien. Lichtkaans zit zien vel wat roem. Mar et zit wel goed om him henne. Niet ommestruupt of zo. Et locht van de vuurtoren striekt over et eilaand. In de veerte locht hieltied et oranje van et kleine tentien op. Bonk *moet* d’r naor kieken. Of hi’j now wil of niet. Pas in et holste van ‘e naacht vaalt hi’j in de slaop. Hi’j droomt dat hi’j verzoept in de golvende zee van lochtige haorlokken.

‘Ka! Kaa!’ krast Vlerk de ere dag, ‘Hee, Bonk. Vrund! Maot! Kammeraod! Hoe staot et now mit de liefde?! Hèn?! Hèn?!’

‘Liefde!?’ snakt Bonk. ‘Kras op! Bemuuie je d’r niet mit!’ En hi’j smit een schoe naor Vlerk. Mis.

‘Jaja! Ka! Ka! Ik gao al!’ ropt Vlerk, ‘mar iene raod; ik zol d’r al wark van maeken eer ze weer vot is! Ze kan ieder ogenblik weer ofzetten in heur zeilboot!’ En vot fladdert ze.

‘How!’ raost Bonk inienen, ‘Vlerk! Kom weeromme! Ik... eh... umme... ik wet een raodsel!’

‘Wat dan!’ zegt Vlerk, ‘kom mar op. Ik bin gek op raodsels.’

‘Dit is et raodsel’, zegt Bonk: ‘Hoe zeg ie ‘ik vien jow lief’ in et butenlaans?’

‘Haaa! Raost Vlerk, ‘Ziej’ now wel! Hihiii! Ik heb geliek! D’r is liefde in et spel! Now, ik zal et je zeggen. Makkelik: ailofjoe.’

‘Ja. Goed raoden,’ mompelt Bonk. ‘In ien keer.’

‘Dat was et raodsel?’ vragt Vlerk.

‘Ja,’ zegt Bonk. ‘Dat was et raodsel.’

‘Now sukses d’r mit heur!’ raost Vlerk.

‘En now opvliegen!’ buldert Bonk.

Bonk wil et goed ontholen. Ailofjoe, fluustert hi’j hieltied bi’j himzels.

Goed ontholen. Ailofjoe...

Zo stapt hi’j mit grote treden over zien eilaand. Naor de oranje tente.

Daor is ze weer. Wat is ze mooi en lief, daenkt Bonk. Ze hangt de was an de liende. Allegere kleurde jurken. Jurken mit bloemen, mit stippen, mit voegels, mit letters, ja, mit van alles. Ze daansen op ‘e wiend, die jurken. Et is een hiel appat gezichte.

‘**Ahum!**’ dot Bonk as hi’j hiel dichtebi’j is. De vrouw schrikt en kikt him an.

‘Ahum!’ dot Bonk nog es een keer. Now moet hi’j et zeggen.

‘Ai...ai...ai...’

Et wil niet. Hi’j komt mar niet veerder.

Nog mar es. ‘Ai...ai...ai...’

Weer niet.

Bonk zet zien bienen wied uut mekaander en nemt een beste hap zeelocht:

‘Ai..ai...ai...ai...ai...!’

Now zegt de vrouw wat. Ze zegt: **‘Doe joe hef pien!?’** Ze kikt zorgelik.

Et zwiet brekt Bonk uut.

Pien. Wat bedudet dat now weer.

Daor scheert Vlerk inienen kotbi’j zien heufd daele.

‘Piene!’ sistert ze. ‘Aj’ piene hebben! Dat vragt ze!’

Piene... Ja, daenkt Bonk. Wat hi’j de laeste daegen vuult liekt wel wat op piene.

Ja. Piene het hi’j. An zien hatte.

Hi’j wist op zien bost. ‘Jes,’ zegt hi’j, ‘Hier. Pien.’

‘Oh! Ai kol de doktor!’ ropt de vrouw verschrikt. Ze haelt een klein tillefoontien teveurschien en begint haostig over et schaarmpien te vegem.

Doktor. Dat verstaot Bonk wel. ‘Neenee, zegt hi’j. gien dokter, gien dokter. Et vaalt wel wat mit!’

‘Ooh!’, lacht de vrouw inienend, ‘Ooh haha! Gelokkig mar!’ Dat zegt ze. En et is gien butenlaans.

Bonk lacht ok mar. Vremd is dat. Hi’j het zo lange niet lacht.

Gelokkig wet hi’j nog hoe as et moet.

‘Ik hiet Vera’, zegt de vrouw.

'Bonk', zegt Bonk.

En dan staon ze een schoffien tegenover mekeer.

Vera kniept de jurk die ze krek ophangen zol tot een natte proppe.

Bonk steert naor de locht.

Hi'j snoeft een peer keer.

'Now, ik ...eh... ik zal daar weer henne', zegt hi'j dan.

Hi'j wist een betien naor de vuurtoren.

'Ja', zegt Vera.

'Hoj.'

'Hoj.'

Bonk dri'jt him om en lopt weeromme.

Zien kni'jen lieken wel van kauwgom.

Et is een hiel aende naor de vuurtoren.

'Kaaa! Kaaa!'

Vlerk weer.

Raekelings scheert ze over Bonk zien heufd.

'Kaa! Wat bi'j' ok een pummel!

Hier! Pien! Wie zegt zoks now! Aiaiaiaiaia! Kaa! Kaa! Hahaa!

Bonk rokt zien musse van 't heufd en smit him woest naor Vlerk. Mis.

'Bemuui je d'r niet mit! Misbaksel!' raost Bonk.

'Ja, ik gao al!' zegt Vlerk. 'Mar ien ding zeg ik je nog: een brief! Een brief!

Schrief heur een brief! Kraaaaaa!'

Die aovend zit Bonk bi'j de taofel mit veur him een vellegien pepier.

Een potlood in de hand.

Et potlood wodt de hieltied kotter.

Niet omreden Bonk zovule opschrift.

Mar deurdat hi'j zo slim op et potlood ommekauwt.

Et uutaende is bi'jkaans een kwassien wodden.

Dan begint hi'j toch te schrieven.

Grote letters.

Recht en hoekig. Dik en zwat.

Krek as de rotsen van Hork.

Mar dudelik te lezen.

Dit staot d'r:

Hoj.

Ik wil mit je trouwen.

De groeten.

Bonk.

Pok pok pok.

Buten tikt iene tegen de rute.

Bonk dot de rute eupen.

Vlerk fladdert de kaemer in.

‘En? Wat hej’ opschreven! Watwatwat!?’

Votdaolik lest ze et pepier.

‘Kraaa! Dit woj’ zo an Vera geven!? Bi’j’ wel goed snik!? Dat kan zo niet!

Zoks moej’ aandere anpakken! Kraaa! Zo warken die dingen niet.’

‘O nee?! O nee?! Hoe warken die dingen dan?!’ buldert Bonk raodeloos.

‘Ja, hoe moet ik je dat now zeggen’, zegt Vlerk brimstig. ‘Aandere! Eernstiger!’

Bonk zakt weer op zien stoel daele en smit et pepier in de kachel. Hi’j laot zien heufd hangen.

Dat het Vlerk nog nooit zien.

Bonk die zien grote heufd mit een roege baord hangen lat.

As was hi’j een ofbreuken toekien.

‘Bonk’, zegt Vlerk dan wat vrundeliker.

‘Ie moe’n et gewoon wat mooier opschrijven. Bi’jgelieks:

Vera,

ie bin as een zoemermorgen,

een bluiende roze.

een fladderend vlindertien...

Zoks-zo-wat. Gewoon. Ie moe’n an mooie dingen daenken!

Hee. Bonk.’

Dat zegt Vlerk allegere.

Dan pakt Bonk een ni’j stok pepier.

Ie bin as een...

schrift hi'j op.

En dan daenkt hi'j an alles wat hi'j mooi vint. Niet an een zoermorgen mit vlinders en rozen.

Ik vien ere dingen mooier, daenkt Bonk. Een zoermorgen! Tsssk! Ik hole van min weer!

Hi'j begint weer te schrieven.

Nao een hottien staot dit d'r:

Hoi Vera

Ie bin krek as:

-Storm en onweer

-Een potvis

-Een Hiele Grote vissersboot

-een bod boeremoes mit een stok wost d'r bi'j.

De groeten van Bonk

Vlerk kikt hiel lange naor de brief.

'Weer niet goed, daenk ik?' bromt Bonk.

Kri'jen kun nee schudden. Want dat is wat Vlerk dot.

'Nee Bonk. Niet goed.'

Weer smit Bonk et pepier in de kachel. Et potlood d'r aachteran.

De brief verdwient in de vlammen en de vlammen sturen ronties van rook deur de schostien naor buten:

O...O...O...o...o.....

Les 2

Twieje

Een foeleinige stormwiend het naachs de hiele locht schoneveegd. Gien wolke meer te bekennen, zicht Bonk as hi'j deur de deure naor buten stapt.

Hi'j zicht nog meer.

Vera.

Ze staot pal veur zien neuze!

'Eeeeh...ik wol evenpies hoj zeggen', zegt Vera.

'Own', zegt Bonk, 'dat is goed. Zeg et mar.'

'Okee. Now... eehm... Hoj', zegt Vera.

'Ja... hoj', zegt Bonk.

Ze kieken mekeer een peer tellen an.

'Eeeh... ik zit daor heur!' zegt Vera dan.

Ze wist naor een aende wiederop.

Naor et straand daor een klietien op ligt.

Een kleurd vierkaantien in et grieze zaand.

Bonk klauwt him aachter 't oor.

'Mar... ie stonnen hier toch?' staemert hi'j.

Ja, mar doukies bedoel ik. Doukies zit ik daor, op dat klietien.'

Bonk nikt.

't Is een hiel zaacht klietien', zegt Vera.

'En groot. Groot is et ok, dat klieed.'

Bonk kikt naor et klieed.

'Ja', zegt hi'j, 'mooi groot klieed.'

'D'r kun makkelijk twie meensken op dat klietien zitten', zegt Vera mit een zocht.

'Ja, dat daenk ik ok wel', mompelt Bonk.

Allebeide bestuderen ze et klieed in de veerte.

'Wel spietig dat d'r hielendal gien schaad is', zegt Vera.

'Ik zal me mar goed insmeren mit zunnebraandcrème!'

'Ja', zegt Bonk, 'zol ik al doen!'

(...)

'Et zal wel een toer wodden om mien rogge in te smeren', zegt Vera.

'Ja, dat vaalt niet mit', zegt Bonk.

'Kiek.' Vera haelt inienen argens een tube weg en hooft him veur Bonk zien neuze. Et is een brune tube.

Zunnebraandcrème staot d'r op.

'Tsjong!', zegt Bonk. 'Mooi.

Mooie tube.'

'Ja', zegt Vera.

'Ie kun reer verbranen op 'e rogge.

Aj' je niet insmeren.

Zokke braandblaoren!

Dat de vellen d'r bi'j hangen.'

'Ja. Poeh!' zegt Bonk.

Mit heur blote ti'je tekent Vera ronties in et zaand.

Ze kieken d'r allebeide naor.

Vera en Bonk.

Bonk en Vera.

Dan krigt Bonk iniens een idee.

'Waacht hier evenpies', zegt hi'j, ik bin zo weeromme.'

Hi'j draeft naor zien rommelhokke. Daor beweert hi'j allegeer rotzooi die anspoelt op et eilaand: plaanken en touwen en tonnen en paolen, een oolde fiets, stokken plestiek en honderd ere dingen.

Bonk vint wat hi'j zuukt.

Een parresol.

D'r zit al een scheure in 'e stof en de stange is wat verbeugen, mar ie kun nog wel zien dat et een parresol is.

'Kiek.

Asjeblijft

Veur jow', zegt Bonk.

Vera zegt niks.

'Eehm... et is een parresol', zegt Bonk. 'Kiek', hi'j dot de parresol een peer keer eupen en dichte; flap flap.

Ie kun d'r onder zitten. Dan hej' schaad', zegt Bonk.

'Now dankjewel', zegt Vera zachies.

'Dan gao ik mar!'

'Ja', zegt Bonk.

En daor gaot Vera.

Mit heur parresol.

Ja heur. Daor komt Vlerk weer uut 'e locht valen. Bonk hadde et wel docht.

‘Ie sloege strandpiere! Zeepokke!’ foetert Vlerk. ‘Een oolde parresol! Weej’ now warkelikwaor niks beters!’

‘Ze wil toch niet verbranen! Ze wil toch op et strand liggen! Now dan!’ ropt Bonk.

‘Nee, dat wil ze niet! Ze wil hiel wat anders!’ ropt Vlerk. ‘Snap et dan!’

‘Wat wil ze dan!?’ ropt Bonk hulpeloos.

‘Ze wil daj’ heur de rogge insmeren! Mit zunnembraandcrème!’

‘Nietwaor!’ raost Bonk! ‘Dan hadde ze dat wel zegd!’

‘Welwaor!’

‘Nietwaor!’

‘Welwaor!’

‘Nietwaor!’

‘Jutterswaor!’

‘Och, vlieg op!’ buldert Bonk.

Dat dot Vlerk dan mar.

Aovens liekt de hiele locht wel een schilderijje. Mit een protte roze en wat strepies paors d’r in. Aorig bedocht.

Bonk stapt naor buten om een kuiertien over et eilaand te maeken.

‘Blinder, wat now weer’, bromt hi’j as ie buten staot. D’r ligt wat veur zien deure. Et het een roze kleur. Et is een buusdoekien.

Van Vera vanzels, daenk hi’j. Ze zal et hier wel verleuren hebben.

Evenpies veerder hangt wat in de struken. Een rooie haorstrik. Ok van Vera.

En wat wiederop, wat ligt daar now? Een haorkam, en daar een beurs, een slipper, veerderop nog een slipper, en daar ligt een teddybeer, een haanddoek, een balpenne. Bonk pakt alles op en vint de hieltied meer; een pakkien kauwgom, een haorbossel, een spoor van spullen ligt over et strand.

Vera mag wel es wat zuniger op heur spullen wezen, foetert Bonk. Ze sleept alles vot!

Inienen staot hi’j bi’j heur tente. Mit de aarms vol spullen.

‘Kiek... eehm... dit is van jow daenk ik’, staemert Bonk.

Vera zit veur heur tentien naor de zonne te kieken.

‘Oe heerken ja! Dat bin ik allemaole verleuren! Daankjewel!’ zegt ze.

Bonk zal weer vot.

‘Waacht!’ ropt Vera, ‘niet votgaon Bonk! Ik... eh... ik heb een perbleem!

Et perbleem is dit.’ Vera wist naor heur taofeltien. D’r staot een flesse wien op en twee wienglaezen. Ok mit wien d’r in. Rooie wien. De zonne fonkelt in ‘e glaezen. Et zicht d’r mooi uut.

Bonk haelt de schoolers op. ‘Ummeh...’staemert hi’j. Hi’j zicht twee glaezen wien, mar hi’j zicht gien perbleem.

‘Ik heb hielendal bi’j verzin **twie** glaezen wien inschonken!’ ropt Vera.

‘Onneuzel niet!? Twieje! Ik bin ja mar alliend! Ik hoef mar ien glas! Gien tweeje!’

‘Oooh!’ zegt Bonk. Now begriipt hi’j et perbleem.

‘Et is zo zunde van die dure wien’, zegt Vera triest, ‘weeromme schinken in de flesse dat wil niet. Alles gaot d’r bi’j daele!’ Was d’r hier mar iene die tegere mit mi’j een glas wien drinken wol’, zegt Vera. Ze zocht diepe.

Wat een treurighied.

‘Tsjonge’, zegt Bonk. ‘Tsjja... Poeh... Dreeg perbleem...’

‘Hoe moet et now?’ jammert Vera. Hulpeloos kikt ze Bonk an.

Bonk haelt zien schoolers op.

Hi’j wet et ok niet.

Hi’j wil helpen mar hoe.

Ja, inienen wet hi’j et ál.

‘Waacht es!’, zegt hi’j, ‘ik bin zo weeromme!’

Et duurt eventies eer hi’j in zien rommelhokke vunnen het wat hi’j zuukt.

Een klein geel trechtertien.

Eerst zat d’r een oor an. Mar now niet meer. Bonk blaost d’r wat strandzaand of.

‘Kiek!’zegt hi’j bliede tegen Vera as hi’j d’r weer anlopen komt. ‘Kiek! Dit is een trechter. Een hiel handig dinkien is et!’

Vera zegt niks.

‘Et warkt zo’, stokt Bonk uut, ‘et smalle uutaende zet ie zo in de hals van de flesse, en aj’ de wien d’r hier in gieten, bi’j dat grotere gat, dan gaot d’r niks bi’j daele! Wat een uutviening now!? Kiek. Asjeblief! Meug ie hebben!’

‘Handig. Daankjewel’, zegt Vera. Mar echt bliede kikt ze niet.

Bonk daanst haost weeromme naor huus. Een mooi gezicht is et: Bonk die daanst. Mar et daansen is gauw daon, want Vlerk zit veur zien deure.

‘Kraaa! Ik zeg mar niks!’ schettert Vlerk.

Mar ze begint toch van alles te zeggen.

‘Kraa! Allemachtig!’ zegt ze. ‘Allemachtig! Niet te geleuven! Kom ie van een ere planeet of zoks-zo-wat!’

‘Hoezo?’ zegt Bonk. ‘Hoezo dan? Vera hadde bi’j verzin twee glaezen wien inschonken in plaets van iene, now ja, zoks kan gebeuren. Ik heb et weer oplost!’

‘Nee oelewapper!’ Dat het ze **mit zin** daon! Snap et dan!’

‘Nietwaor’ schuddekoft Bonk. ‘Nee. Beslist niet! Ze zee hiel dudelik **bi’j verzin**. Ze had bi’j verzin twee glaezen wien inschonken in plak van iene. Dat zee ze!’ Vlerk lat heur koppien hangen en zocht diepe.

‘Goed’, zegt ze. ‘Let op. Ik leg et je mar ien keer uut: *Vera praot aenlik een ere tael!* Kiek. Ze zee: ik heb bi’j verzin twee glaezen inschonken. Mar dat bedudet in Vera heur tael: Lieve Bonk! Kom gezellig naost me zitten om tegere een glas wien te drinken! Dát was wat ze zee! Mar! Ie! Willen! Et! Gewoon! Niet! Heuren!’ Vlerk pikt bi’j ieder woord mit heur scharpe snaevel in Bonk zien bost. ‘Ja, mar ho es even!...’ zegt Bonk, ‘awwe zo beginnen kan iederiene zomar wat roepen! Want alles kan van alles beduden! Hoe bin ik d’r wisse van daj’ bedoelen wat aj’ zeggen! Now weet ik et hielendal niet meer!’ ropt Bonk lelk. ‘Wat is et allegere verschrikkelik ingewikkeld!’

Vlerk gaot op Bonk zien schoolder zitten. ‘Vertrouw mi’j now mar!’ zegt ze. ‘Luuster, ‘t is now et beste om veural *gewoon* te doen. Praot *gewoon* mit heur.’ ‘Ja, hoe gewoon!? Wat gewoon!?’ ropt Bonk. ‘Ja... eeh... gewoon gewoon!’ zegt Vlerk, ‘praot hiel gewoon over wat gewoons, maekt niks uut. Over... over...ja, weet ik et... over ditties en datties! Dát is gewoon!’ Vlerk fladdert al naor buten, ‘en aandere praot ie gewoon over koegies en kalfies of zo!’ ropt ze nog uut de veerte. Jaja, daenkt Bonk, jaja, ie hebben makkelijk praoten!

Les 3

Drieje

Die naacht stikt de wiend weer op.

De golven koppeltienbuitelen wild over mekaander henne.

De zee fliebert flatten schoem et strand op.

Jaha, dat belooft wat!

Mar Bonk daenkt niet an de kommende storm. Hi'j daenkt an Vera. En an ditties en datties. Hi'j kan weer niet slaopen vanzels.

Ditties en datties, daenkt hi'j. Dat kun haost gien grote dingen wezen. Nee.

Ditties en datties, dat bin vast kleine dinkies.

Bonk iesbeert middernaacht deur zien husien. Van de kaaste naor et bedde, naor de taofel, naor et aanrecht en weeromme. 'Ditties... Datties,,, 'mompelt hi'j. 'Lepels en vörken? Spiekers en schroeven?... Haorties?... Plusies?...

Stoffies?... Korrelties zaand? Druppies waeter?... Bonk prakkeseert de hiele naacht mar hi'j komt d'r niet uut.

Hi'j wet et niet meer. Hi'j kikt deur de rute naor de zee. Eindelijk wodt et een betien lochtig. De locht het de kleur van bedurven snet.

D'r bin weer stokken hooft anspoeld, trossen zeewier, stokken plestiek, ieskostokkies, snoeppepierties, ditties en datties mischien, wie wet. Wat hej' daor an?

Spoelde d'r mar es een woordeboek an. Een dik boek daor alles in staot. Alle woorden in alle taelen van de hiele wereld.

Ik kan mar iene tael, daenkt Bonk triest. En dat is Bonks.

Hi'j zocht. De hiele rute beslaot d'r van.

Waacht es, daenkt hi'j. D'r schöt him inienen wat in de zin. Vlerk zee nog wat aandere. Ze had et ok nog over... over koenen! Dat was et! *'En eers praot ie gewoon over koegies en kalfies!'* zo hadde Vlerk et zegd!

Et liekt Bonk niet gewoon. Et liekt him hiel reer. Zomar inienen over koenen beginnen.

Mar Vlerk zal et wel weten.

Wat moet dat moet, daenkt Bonk.

De dag is begonnen. Bonk iesbeert de deure uut, et strand op! Hopsa!

De stormwiend scheurt an et oranje tentien. En et tentien trekt an de scheerlienden en de scheerlienden an de herings. En Vera zit d'r in. De rits dichte.

'Ummeh...' begint Bonk, **'Ummeh...'** Hi'j staot een aentien naost de tente.

Hi'j zegt et luud omreden alles klappert en flappert en soest en broest.

'Ik... ummeh.... Wat vien ie eins van koegies en kalfies!?' ropt hi'j.

zzzzzzzt! De rits van de tente gaot eupen. Vera stikt heur heufd naor buten.

Heur ogen bin rood.

'Watte?' ropt ze.

'Koenen!' raost Bonk, **'Van die beesten... weej' wel, wit mit zwat...'**

Vera zicht him nuver an.

'Boe!' dot Bonk, **'Koenen!'**

Vera zegt niks weeromme. Ze kikt naor de grond.

Ze zocht.

En nog es.

En nog es.

Ze snokt ok.

En heur schoolders schokken.

Bonk komt dichterbij.

Dat praot makkeliker.

'Ummeh...' zegt Bonk, 'is d'r wat?'

'Nee heur, niks!' zegt Vera goelerig,

'D'r is hielendal niks.

Et gaot hiel goed.

Echt waor.

Kan niet beter.

Ik heb me in tiden niet zo goed vuuld. Dat kuj' ok wel zien, daenk!'

Vera snuut heur neuze tetterende in een klein buusdoekien.

Ze wrift ok mit et zakdoekien in heur ogen.

Verkolen zeker, daenkt Bonk.

Zaand in 'e ogen daenk.

Of een vliegien.

'Now dan gao ik mar weer', zegt Bonk.

En hi'j dri'jt him omme.

'Now ja, d'r is allienig ien klein dinkien!' zegt Vera gauw.

'D'r is... D'r is een man!' jammert ze.

Bonk kikt om him henne. 'Waor dan?' Hi'j zicht gien man.

'En ik hole van him!' goelt Vera. 'Mit mien hiele hatte! Ik wil mien leven mit him dielen! Mar hi'j wil niks van mi'j weten! En... en... ik... ikhikhikhik kan niet zonder him leven!'

Now goelt ze echt. Mit snotte en echte traonen en alles.

En hi'j wuift nog een betien.
 Mar dat het gien zin.
 Wuiven naor een tente.

Thuus zit Vlerk vanzels al weer te waachten.

Beng! Bonk smit de radio in 'e hoeke van de kaemer. In duzend stokkies.
 'Kaaaa! Die is naor de knoppen! Naor de fielestijnen! Finaol keduuk!' schettert Vlerk.

'Kaaaa! Et was toch niet weer iene van die geweldige kedo's van Vera wel?'

'Jaowel! Hoezo?! Is et weer niet goed?!' ropt Bonk. 'Ze was ienzem ja!? En daaromme wol ik heur disse radio geven! Mar hi'j dot et niet! En et hoeft ok niet meer want ze wil heur leven dielen mit een aandere man!' zegt Bonk.

'Laot me raoden!' krast Vlerk, 'een man mit een rooie baord?'

'Hoe weet ie dat now weer!' raost Bonk. **'Ik heb mien nocht van jow stiekeme spioneerderi'je! Uut 'e kluten scheuten luustervink! Verebaol! Hoepel op!'**

Bonk smit een lepel naor Vlerk. De lepel kletst tegen de mure en dondert op 'e grond.

'Kaaa! Hahaaaa! Hihiiiiiiii!' raost Vlerk. Wat een misselik geluud is dat toch. Et dot zeer an 'e oren. Bonk wodt d'r simpel van. D'r stikt een storm op in zien heufd. Bonk smit een hompe brood naor de zwatte voegel. Mis vanzels.

'Kaaaa! Hahaaaa!' dot Vlerk.

'Lach ie mi'j now uut?' buldert Bonk, **'Hèn!? Hèn!? Ie misbaksel!**

Vaele fladde!' Wat is Bonk lelk! Et schoem staot him op 'e lippen. **'Ie halve kiepe! Bliende vinke! Haffelbek!'**

Oei, oei, oei... et is mar goed dat d'r gien kiender op Hork wonen, want oe wee, de oorties van die kiender zollen deur de memmen dichtedrokt wodden moeten, want vule moois is et niet wat Bonk allegere tot de mond uut komt'

'...Ie Potschieter! Poedegiesplakker! Schobberd! Schurftmiet! Smiesterd!'

'Kaaa! Hahaaa!' krast Vlerk, **'Een man mit een rooie baord! Hahaaaa!'**

Bonk smit mit alles wat him veur de hanen komt. Et maekt niks uut: een eerappel, een panne, en bessem, een schoe, een ketel, een kraante, een winterwottel en nog meer dingen. Hieltied mis. Et regent zwatte veren, mar Vlerk ontkomt deur et eupenstaonde raem. **Kabammm!** Bonk smit de hiele vullisemmer mit lege sardineblikken aachter Vlerk an. Zo deur de rute! Mar Vlerk is al votblaosd deur de stormwiend.

D'r staot nog mar ien krokkien overaende in 'e kaemer. Daor zakt Bonk dan mar op daele. Veur zien voeten ligt een leeg sardineblik. Hi'j zicht zien gezichte in de blikerende bojem.

Dat bin ik, daenkt Bonk. Hi'j zicht een kop mit een rooie baord d'r an.

Inienen springt hi'j overaende, en hapt as een vis naor aosem. Hi'j gefit himzels een pets tegen zien heufd. **'Dat bin ik! Dat bin ik! Dat bin ik!'** raost hi'j. **'Een man mit een rooie baord! Dat bin ik! Vera wil heur leven mit mi'j dielen! Mit mi'j! Mit mi'j! Alliend mit mi'j!'**

Hi'j draeft naor buten en stroffelt bi'jkaans over zien voeten.

Buten slaot de stormwiend him in 't gezichte. De hadde wiend trekt zien baord haost van de kin. De zonne is inpakt in inktzwatte wolken. Bonk kan niet goed zien waor as hi'j lopt. Zo duuster is et. Mar hi'j wet waor hi'j is. Hi'j wet percies waor hi'j is. Hi'j is op et plak waor Vera heur tentien ston! Et tentien is vot.

Inienen lopt Bonk tegen een mure van waeter an en alles kaantelt. Hi'j wet niet meer wat boven of onder is. De golven valen uut de locht over him henne, en onder zien voeten vuult hi'j eers niks as leegte. Bonk wodt as een balle deur de golven henneweer smeten. De golven gooien him juichende naor mekeer over. Ze slokken him op en spi'jen him weer uut, mit een boge op 'e zwatte rotsen.

Klets!

Bonk moet haost wel wat breuken hebben. Mar hi'j vuult et niet. Alliend zien hatte dot zeer. Zien hatte ligt in twienen. Want Vera is vot. Hi'j komt overaende

en raost over de zee: **'Veeeraaaaa!'** Mar de zee slokt alles op. Ok alle geluden. Gieniene die zoks heurt in et dreunende geraos van de zee. De zee is een beest mit duzend schoemkoppen. En Bonk is een man allienig. Et het gien zin en gao de zee op. Bonk dri'jt him om en gaot weeromme.

Mar daor, half in een spleet tussen twee scharpe rotsen ligt wat roods! Bonk buugt him en pakt et beet. Hi'j nemt et in zien arms en dreegt et naor huus.

'Kraaa! Wat hej' daor? Wat is dat?' Vlerk zit te schommelen op 'e laampe boven de taofel.

Bonk zegt niks. De stormwiend fluit in 'e schostien, morrelt an de dakpannen en bonkt op 'e ruten.

'Kraaaa! Haaa! Ik zie et al!' raost Vlerk. 'D'r is niks meer van over! Daor hej' niks meer an!'

Bonk heurt Vlerk niet. Hi'j bekikt et rooie in zien arms. Et is de jurk van Vera.

'Kraaa! Ie kun d'r wel poetslappen van knippen!' zegt Vlerk. 'Et is meer gat as

jurk!’

Nee, schuddekoft Bonk.

Bonk waskt de jurk in een tobbe. Veurzichies. Om de scheuren niet groter te maeken. Hi’j hangt de jurk te dreugen. Hi’j ni’jt de gatten weer dichte. Hi’j teert de jurk netties op. In et locht van de vuurtoren zicht hi’j deur de rute een taofeltien liggen. Et taofeltien van Vera ligt mit de poten omhogens op een rots. As een dood beest. Bonk haelt et op. Hi’j vint nog meer. Een slipper, een klietien, een knieper, nog een jurk, verscheurd as een prooi, scharven van een vasien. Bonk nemt alles mit.

Hi’j perbeert et vasien te plakken.

D’r missen stökkies.

‘Wat doe j’ now allemaole! Waor is dat veur! Zoks het ja gien doel!’ raost Vlerk.

‘Daenk ie now echt dat Vera weerommekomt? Ze is verzeupen! Kraaa! Opslokt deur de zee, daor heur ie nooit meer wat van! Dat zeg ik je! Vergeet heur now mar!’

‘Ik doe wat ik wil’, zegt Bonk. Hi’j zegt et rustig. Geveerlik rustig.

Les 4

Eindelijk gaot de wiend liggen. En de zee geft him daele.

Bonk sleept zien botien naor de zee en begint te roeien. Zomar argens henne.

Vera kan overal wezen. Vlerk striekt daele op 'e boeg van et botien en begint heur veren te poetsen.

Nao een hottien vist Bonk herings uut et waeter. Et bin de herings van Vera heur oranje tentien.

Bonk roeit en roeit. Bats bats, stuitert et botien over de golven.

Ze komt weer, ze leeft nog. Ze komt weeromme, zegt hi'j de hielten bi'j himzels. 'Ze komt wel weer!' zegt hi'j hadde-op tegen Vlerk. 'Ze leeft. Ik weet et zeker! Ik zal heur weer vienen, ik weet et. Ik vuul et an alles!'

'Dat kuj' wel vergeten!' krast Vlerk. Die is al lange naor de ratsmodee! Kaa!'

Bonk roeit. Een ure. Of tweeje. Wie wet hoe lange.

Bonk steert over et waeter.

Inienen zicht hi'j wat. Een flits. Daor blonk wat. Daor blikkerde wat.

'Wat was dat! Watwatwat!' ropt Bonk. Hi'j gaot staon in et botien.

'Wat was wat?' krast Vlerk.

'Was et wel wat?' fluustert Bonk.

'Et was niet wat! Et was niks!' ropt Vlerk.

'Et was niet niks! Et was wel wat! Ik weet et zeker et was wat! Et was wat!' raost Bonk.

Daor was et weer. Flits... flits...

Een fel lochien, een bliksemschicht liekt et, een schittering.

Al weer!

Iene tel. Et is d'r en et is weer vot. Een laampe? Een vlammegeien? Een bliksem?

Een zunnestraole? Wat!?

'Ie bin hielendal gaga wodden!' krast Vlerk. 'Bonk, ie zien dingen die d'r niet binnen!'

Nee. Bonk wet et hiel zeker. Et is een sein. Een sein van iene. Wie wet van Vera.

Bonk roeit. Hi'j roeit zien aarms bi'jkaans uut zien lief.

Wat zicht hi'j daor in de veerte?

Flits. Daor was et weer. Daor kwam et weg!

Driest daor wat?

Ja.

Wat geels.

Een boei? Een boot?

‘Et is niks!’ krast Vlerk. ‘Ie zien spoeken!’

Mar Bonk wet dat et Vera heur gele jurk is.

Et gele vlekken beweegt! Daor leeft wat!

‘Veraaaaaa! Ik kom!’ raost Bonk.

Ja! Daor was et geschitter weer!’

Bonk roeit.

De gele vlek wodt groter.

En et is Vera.

En ze leeft.

Heur ogen bin dichte.

Heur lippen bin blauw.

Heur hanen bin stief.

Mar ze leeft.

Mit heur arms omklemt ze een wrakstok van heur botien.

Mit heur haand omklemt ze een leeg sardineblikken.*

Bonk tilt heur op en neemt heur mit.

Laeter, daegen laeter, zit Bonk op ‘e raand van et bedde in zien husien op Hork en vertelt. Hi’j vertelt Vera alles wat hi’j wet over Hork. En dat is een hieleboel.

Want Bonk kent et eilaand en de zee d’r omhenne as zien eigen haand. Hi’j nuumt alle naemen van alle voegels en schulpen en beesten op Hork. Hi’j vertelt waar de rotsen puntig binnen en waar glad. Wat veur zeewiersoorten et lekkerst binnen, hoej’ haezen vangen moeten. Hoej’ een kiepe slaachten moeten. Hoej’ an et zoolt op je lippen pruyen kunnen hoe hoge de golven binnen, hoej’ an je ti’jen vulen kunnen of d’r storm kommendewege is. Hoej’ roeken kunnen as d’r tonnen mit draank anspuuld binnen op et strand. Hoej’ alles maeken kunnen wat aj’ neudig binnen: boten en netten, vuur en eten.

Dat alles en vule meer vertelt hi’j an Vera. En Vera luustert en luustert en luustert mit twintig peer oren.

En alles kan ze verstaon.

Et belangrieke 'Sardineblikkien van Vera' is nog hieltied te bewonderen in et kleine en ienigste museum van Hork. Veur wie de geveerlike reis naor dit eilaand an durft is et museum veur fuuf eurocent toegaankelijk. Rasverteller Bonk vertelt dan graeg in zien eigen woorden de bekende liefdesgeschiedenis daor et Sardineblikkien van Vera zoe'n belangrieke rolle in speuld het deur dienst te doen as heliograaf. *

Bi'j de pries inbegrepen is een bakkien koffie mit de oorspronkelijke Horkse sardienties, op tradisionele wieze klaormaekt deur gaastvrouw Vera.

***Jim wonen niet op Hork wel!? Jim hebben boeken, en komputers mit internet; mogelijkheden genoeg om d'r achter te kommen wat een heliograaf is!*

